

Alma Heikkilän teosten kuvakieli syntyy yhteistyössä erilaisten materiaalien kanssa, osin sattumanvaraisesti.

Yhteenkietoutumat inspiroivat taiteilijaa

Kuvataiteilija Alma Heikkilä inspiroituu siitä, miten eri oliot ja lajit vaikuttavat toisiinsa. Hän hahmottaa myös taiteen erilaisten kohtaamisten ja vaikutteiden lopputulemana.

TEKSTI PILVIKKI LANTELA | KUVAT SANTERI HAPPONEN

Olen skeptinen sen suhteen, että taiteilijana loisin jotakin uutta, Alma Heikkilä sanoo.

– Ajatukset ja ideat ovat lainaa erilaisista kohtaamisista ja vaikutteista, mutta monesti on mahdollonta jäljittää sitä, mistä jokin ajatus on saanut alkunsa tai miten ja missä ajassa se siirtyy omaan tekemiseen.

Yksi tärkeä vaikutteiden ja yhteenkietoutumien paikka on Heikkilälle ollut Mustarinda-seuran talo kuusimetsän siimeksessä Hyrynsalmella.

– Löysin Mustarindan kautta paikkani taideyhteisössä ja tutustuin hienoihin ihmisiin, joita yhdisti kiinnostus ekologiin kysymyksiin ja näkymät jälkifossiiliseen aikaan. Opiskellessani ympäristökysymyksiä ei juuri käsitelty taideopetuksessa, mistä syntyi tarve Mustarindan perustamiselle. Nyt tilanne on onneksi muuttunut ja ympäristökeskustelut moninaistuneet.

Myös kohtaamiset tutkijoiden ja tieteellisen tiedon

kanssa ovat vaikuttaneet Heikkilän taiteeseen. Hän lukee paljon tieteellisiä artikkeleita ja pitää keskusteluista tieteentekijöiden kanssa.

– Tieteen ja taiteen vuoropuhelu ei ole minulle kuitenkaan millään tavalla ohjelmallista. Yleensä sattumanvaraiset ja epämuodolliset kohtaamiset ovat hedelmällisimpiä.

Taiteilijan suosikkiaiheita ovat vanhat metsät ja niihin kytkeytyvät teemat sekä ihmiskeho. Erityisesti häntä kiinnostaa symbioottiset suhteet.

– Kulttuurisesti yksilö on tärkeä käsite, mutta biologiassa sen merkitys on toissijainen. Elämän luonne on symbioottista, evoluution kautta eri lajit kehittyvät yhdessä ja toisistaan riippuvaisina. Minua kiinnostaa se, miten elämän voisi hahmottaa tästä näkökulmasta; miten meidän tulisi elää yhdessä toisten eliöiden ja olioiden kanssa.

Alma Heikkilä: *Pehmeä puu*, 2022. Materiaalit: musteet, kipsi, polymeeri harts, akryyli, polyesteri, alumiini ja puuvilla.

Mikrobien visuaalisuus

F-siiven työhuoneen täyttää teos, joka on valmistu-
massa Rotterdammassa myöhemmin keväällä avautuvaan
näyttelyyn. Kevät 2022 onkin kiireinen Heikkilälle –
hänellä on kahdeksan näyttelyä eri puolilla maailmaa.

Kaksipuolinen teos on joustavaa polyesterikangasta,
joka kiinnitetty puukehikkoon. Ennen Rovaniemelle tu-
loa Heikkilä marmoroi kankaan vedessä japanilaisilla
musteilla. Nyt hän on maalannut kankaalle erilaisilla
musteilla ja liimannut siihen itsetehtyjä hartsipaloja.

– Teosteni kuvakieli syntyy yhteistyössä erilaisten
materiaalien kanssa, osin sattumanvaraisesti.

Visuaalisesti Heikkilää pohdituttaa pieneliöt, kuten
mikrobit.

– Mieliimme tallentunut kuvamateriaali esimerkiksi
mikrobeista on teknologista. Minua kiinnostaa se, mi-
ten voi hahmottaa tai miettiä näitä asioita ilman tie-
teellistä esteettistä kuvastoa. Miten ylipäättään käsittää
asioita, joista tiedetään paljon mutta joita emme pysty
kokemaan tai näkemään?

Ympäristökysymyksiin kiinnittyneenä Heikkilältä

Alma Heikkilä

- s. 1984
- Asuu ja työskentelee Vuosaaressa Helsingissä.
- Valmistui Kuvataideakatemiasta 2009.
- Yksityisnäyttelyitä esimerkiksi galleria Tempestassa (2021, Italia), Graz Kunstvereinissa (2020, Itävalta), Kiasmassa (2019), Casco Art Institutessa (2018, Alankomaat), ja teoksia esimerkiksi Kiasman, Jenny ja Antti Wihurin säätiön, Valtion, Emman ja Malmön taidemuseon kokoelmissa.
- Mustarinda-seura ry:n perustajajäsen.
- Harrastaa hiihtoa ja toiveena residenssijakson aikana törmätä ladulla Antti Tuiskuun.

kysytään usein hänen työskentelynsä ekologisuudesta. Heikkilä on toki pohtinut asiaa, pyrkii toiminnassaan vas-
tuullisuuteen ja edellyttää yhteistyötahoilta ympäristövai-
kutusten huomioimista valmiin sopimus pohjan mukaisesti. Heikkilä kuitenkin toivoo huomion kiinnittämistä yksilön
sijaan rakenteisiin.

– On hassua keskittyä yhden taiteilijan valintoihin, kun
samalla taiteen muu koneisto toimii ”vanhalla kaavalla”. Taiteilijalta saatetaan esimerkiksi kysyä hänen käyttämis-
tään maaleista, kun näyttelytilat maalataan joka näyttelyn
jälkeen millä tahansa maalilla.

– En myöskään halua esiintyä jotenkin varmana tai kaik-
kitietävänä suhteessa näihin kysymyksiin. Olemme väistä-
mättä osa yhteiskuntaa, joka tekee myös ympäristölle tu-
hoisia ratkaisuja. Tärkeintä on pohtia ympäristövaikutuk-
sia avoimesti ja nostaa esille ongelmia.

Uskalla ottaa rennommin

Rovaniemellä Heikkilä on ajatuksissaan palannut omaan
opiskelu aikaansa.

– Opintojen aloittaminen ”unelmien koulussa” oli lähes
järkyttävää. Olen luonteeltani todella ujo. En jutellut ke-
nenkään kanssa kahden ensimmäisen viikon aikana, koska
jännitin niin paljon!

Heikkilä on pohtinut myös opiskeluajan ilmapii-
riä.

– Kun katson nyt taaksepäin, tunnistan opiskeluun liit-
tyvät paineet ja suorituskeskeisyyden. Ympäristön odotuk-
set tehokkuudesta vaikuttivat salakavalasti minuunkin. Mi-
nulla oli tunne alisuoriutumisesta, vaikka valmistuin ajal-
laan ja suoritin kurssit tunnollisesti. Nyt ajattelen, että oli-
sin voinut ottaa vähän rennommin.

Saman viestin Heikkilä haluaa välittää myös Lapin yli-
opiston opiskelijoille.

– Opiskelu näyttää kovin vakavalta, lähestulkoon työ-
elämältä, vaikka opiskeluaikana tärkeimmät asiat tapahtu-
vat usein epävirallisesti, luento- ja taidesalien ulkopuolella. Opiskeluaikana opintojen ohella muotoutuu oma identi-
teetti ja taiteilijuus, eivätkä ne eivät ole mitään pikkujuttuja.

Uran alussa Heikkilällä oli isoja haaveita ja pieniä odo-
tuksia.

– Olen ollut jokaisesta uudesta mahdollisuudesta ja vai-
heesta yllättynyt ja iloinen. Taiteilijan tulevaisuus on aina
epävarma, mutta haluan silti haastaa ajatuksen, johon mo-
net nuoret taiteilijat kasvatetaan, että mitään ei ole odo-
tettavissa. Suuret unelmat eivät ole pakollisia, mutta kyllä
niitäkin saa olla. ●

Alma Heikkilän keskeneräinen teos
semipermeable & sensitive. Materiaalit:
musteet, kipsi, polymeeri harts, akryyli, polyesteri ja alumiini.

